

Anbefaling vedrørende bruk av turniké

KORTVERSJON

Indikasjoner:

- Livstruende ekstremitetsblødninger som ikke lar seg kontrollere med direkte trykk eller pakking, eller situasjoner der antall pasienter eller trusselbildet ikke tillater tradisjonell blødningskontroll.
- Turniké skal *kun* brukes av opplært personell.

Teknikk:

- Plassering:
 - o Direkte på hud, om nødvendig over/på klær for rask plassering.
 - o 5-10 cm over skaden. Vær obs på at den kan skli ned under forflytning.
 - o Ved tvil om hvor skaden sitter eller ved mistanke om flere skader kan man sette turnikéen øverst i lyske eller i armhule.
 - o Turniké kan settes på underarm og legg, men ikke ovenpå et ledd.
- Stramming:
 - o Stroppen strammes helt inn. Sørg for at pinnen er lett tilgjengelig/vender mot deg.
 - o Pinnen vris til blødningen stanser, deretter en halv runde til (180 grader). Forankre pinnen og noter tidspunkt.
 - o Vær obs på at sivblødning fra knokler/benmarg ikke vil stoppes av turniké.
- Manglende blødningskontroll:
 - o Effekten av turniké avgjøres av om blødningen stanser eller ikke. Hvis turnikéen ikke stanser blødningen gjøres følgende
 - Sjekk at turnikéen er stram nok
 - Hvis blødningen fortsatt ikke stanser, påfør enda en turniké like ovenfor (proksimalt) for den første turnikéen. Hvis den første er satt i armhule eller lyske, påføres den andre like under.
- Oppfølging:
 - o Turniké er svært smertefullt. Avlever pasienten til helsepersonell raskest mulig og gi informasjon om når turniké ble påsatt.
 - o Pasienten smertelindres om mulig, men dette bør ikke forsinke evakuering og transport.
- Improvisert turniké:
 - o Improvisert turniké skal ikke brukes.

Fjerning av turniké:

- Turniké skal *kun* fjernes av helsepersonell eller annet personell med særlig trening og kompetanse.
- Så snart omstendighetene tillater det skal behovet for turniké revurderes. Hvis blødningen kan kontrolleres på andre måter kan turnikéen forsøkes fjernet. Før turnikéen fjernes skal det sikres blødningskontroll med direkte trykk og eventuell pakking av sår.
- Sett en ny turniké over den første, uten å stramme den. Fjern deretter den første turnikéen forsiktig, men la den sitte løst slik at den raskt kan strammes ved manglende blødningskontroll.
- Hvis ukontrollert blødning gjenoppstår, skal den første turnikéen strammes og sitte på til pasienten er ankommet operasjonsstuen. Hvis den første turnikéen svikter, stram den nye turnikéen.